

Rättslig styrning
Rättsenheten

Kommentar
2013-07-10

Migrationsöverdomstolen har i en dom den 14 juni 2013 ansett att 5 kap. 1 b § första stycket 1 utlänningslagen är tillämplig även om en sökande som beviljats flyktingstatus i en annan EU-stat åberopar skyddsskäl mot denna EU-stat. Vidare hur skyddsskäl mot EU-staten ska prövas (UM 8090-12).

En familj, som var medborgare i Ryssland ansökte om asyl och åberopade skäl mot Ryssland. Under handläggningen framkom att de hade beviljats uppehållstillstånd och flyktingstatus i Tjeckien år 2005. De åberopade då skyddsskäl mot Tjeckien. Migrationsverket avvisade ansökan om uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 1 b § första stycket 1 utlänningslagen och beslutade om utvisning till Tjeckien.

5 kap. 1 b § första stycket 1 UtIL avser asylansökningar men bl. a. eftersom samtliga åberopade omständigheter är grunder för uppehållstillstånd som enligt MIG 2007:31 ska bedömas i en process, anser Migrationsöverdomstolen att bestämmelsen bör tolkas så att den omfattar en ansökan om uppehållstillstånd i sin helhet, och att ansökan om uppehållstillstånd då får avvisas om sökanden har beviljats flyktingstatus i en EU-stat.

Beträffande åberopade skyddsskäl mot Tjeckien kan enligt MIG 2012:20 att familjen inte anses vara skyddsbehövande eller flyktingar i förhållande till Tjeckien. De åberopade skyddsskäl mot Tjeckien ska prövas enligt principerna i EU-domstolens dom C-411/10 och 493/10, N.S. m.fl. Dessa innebär att en medlemsstat i EU kan utgå från att samtliga EU-stater respekterar rättigheterna i Genèvekonventionen och Europakonventionen samt principen om non-refoulement, om det inte finns anledning att hysa allvarliga farhågor för att förhållandena i mottagarlandet är sådana att en asylsökande riskerar omänsklig eller förnedrande behandling. Det hade i målet UM 8090-12 inte framkommit att Tjeckien inte skulle respektera de ovan nämnda förpliktelserna.

De skäl som familjen åberopat mot Tjeckien kan aktualisera en tillämpning av 5 kap. 6 § UtIL och då uppstod frågan om det fanns skäl att underlåta att avvisa ansökan om uppehållstillstånd och pröva den i sak. MiÖD anser härvid att synsättet i MIG 2007:32 om underlåtenhet att tillämpa Dublinkonventionen bör råda även vid tolkningen av 5 kap. 1 b § första stycket 1 UtIL. Det krävs starka humanitära skäl. Det räcker inte att en person skulle kunna beviljas uppehållstillstånd enligt nationella regler om anknytning eller synnerligen ömmande omständigheter. Det krävs också att

det framstår som stötande ur ett humanitärt perspektiv att fullfölja en överföring.

Enbart det förhållandet att familjen åberopat omständigheter som kunde omfattas av 5 kap. 6 § UtL medförde inte att deras ansökningar om uppehållstillstånd skulle prövas i sak i Sverige. Det hade heller inte framkommit att det skulle vara stötande ur ett humanitärt perspektiv att avvisa ansökan.